

240); «IV. Орден Трудового Червоного Прапора Української СРР, 1921-1933 рр.» (с. 5-51); «V. Виникнення та становлення нагородної системи радянської доби» (с. 52-268); «VI. Нездійснені проекти» (с. 269-314); «VII. Нагороди незалежної України» (с. 5-103); «VIII. Нагороди Президента України» (с. 104-237). Основна частина документів та ряд ілюстрацій, опублікованих у виданні, вперше вводиться в науковий обіг, причому публікація більшості з них здійснена за оригіналами. На високому рівні укладено й науково-довідковий апарат монографії. До документів кожного тому складено іменний та географічний покажчики, текстуальні примітки. У третьому томі вміщено також інформаційно-довідковий матеріал: реєстр нагороджених відзнаками Президента України (с. 295-356) і «Бібліографія з фалеристики» (с. 357-371).

Розділи - великі блоки, структурні одиниці історичних нарисів - поділяються на ряд гасел - хронологічно-тематичних фрагментів, у яких уточнюється конкретна подія або явище й водночас подаються емпіричні узагальнення попереднього матеріалу. Після окремих розділів вміщено комплекси документів про нагороди та нагородну систему України стосовно певного історичного періоду, а наприкінці кожного тому - добірка кольорових фотографій та ілюстрацій. Такий підхід дав змогу не тільки послідовно й логічно відтворити хронологічну канву подій зі щільним використанням документального та ілюстрованого матеріалу, а й реконструювати нагородотворчий процес на загальному тлі національного історичного розвитку, акцентувавши

увагу на особливостях соціокультурного середовища, в якому постав інститут нагородження та самосвідомості українського народу. Крім того, автори роблять цікаві й оригінальні спостереження. Зокрема, в п'ятому розділі другого тому висунуто й обґрунтовано тезу про накладання кількох історичних епох в українському суспільстві першої половини 90-х років ХХ ст., зовнішніми ознаками якого було паралельне функціонування старих та нових державних атрибутів (с.112-113). Характерна риса монографії - її багатофункціональне призначення. Вона може бути використана як універсальний довідник з української фалеристики та нагородної системи України впродовж усього часу їх існування з максимально можливим залученням наявної джерельної бази.

Слід згадати добрим словом ряд наукових інституцій, державних установ та громадських організацій, які в складних економічних умовах уможливили появу цього видання до п'ятої річниці Української держави: Відділ нагород Адміністрації Президента України, Президію НАН України, Інститути історії України, національних відносин і політології, української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАНУ, Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, Науково-дослідну фундацію ім. О.Ольжича, НПБ, НБУВ словацьку фірму «Polygraf».

Праця спрямована на відновлення національної історичної пам'яті, складовою частиною якої є державні нагороди - атрибути дідівської слави й звитяги, символи нерозривного зв'язку історичних поколінь нашого народу.

Ірина Матяш

ДО ІСТОРІЇ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ РОБОТИ ВУЗІВСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

Щорічник Наукової бібліотеки Львівського державного університету «Бібліотека вищого навчального закладу. Історія. Теорія. Досвід роботи» виходить з 1992 р. Редаційна колегія - М.Павлуць, М.Божко, Г.Талантова, Л.Шаповал, Л.Грушецька. Перші випуски побачили світ передусім завдяки вченому секретарю НБ ЛДУ В.Кутяку. У щорічнику висвітлюються проблеми історії, теорії та практики роботи вузівських книгозбірень, питання бібліотечно-бібліографічної діяльності, розглядається роль бібліотек у навчальній, науково-дослідній та культурно-освітній роботі вузів; обґрунтовуються методи, необхідні для повнішого наукового аналізу цього досвіду; подаються пропозиції щодо розв'язання актуальних проблем бібліотечної справи, зокрема комп'ютеризації бібліотек; висвітлюється досвід роботи вітчизняних і закордонних книгозбірень; місце бібліотеки в суспільстві; віддається дана пам'яті видатним книгознавцям та бібліографам. Основні рубрики: «Жива пам'ять», «Практика - теорія - практика», «Сторінки історії бібліотек»,

«Комп'ютеризація бібліотек: проблеми й перспективи», «Книга і бібліотека в добу національного відродження», «Бібліографія: пошуки й дослідження», «Українська діаспора: книга і бібліографія» тощо. Про постійний пошук актуальних тем і прагнення вдосконалювати роботу видання свідчать поява нових рубрик («Документи часу - документи на часі»), розширення кола авторів, інформаційні повідомлення.

Матеріали, вперше надруковані на сторінках щорічника, можуть бути цікавими для фахівців і з методичної точки зору. Так, Г.Талантова у своїй статті (вип. 1) аналізує науково-дослідну роботу бібліотек України в сучасних умовах, Л.Костельна у статті «Про деякі зміни у розділі біологічних наук систематичного каталогу» (вип. 3) ділиться досвідом ресистематизації розділу згідно з новими класифікаційними таблицями; про розв'язання проблеми українізації каталогів можна довідатися зі статті З.Жгільової «Українізація каталогів: досвід роботи наукової бібліотеки ЛДУ» (вип. 3); про використання підсобного фонду йдеться в статті Л.Балеми «Ефективність використання підсобного фонду головного читального залу наукової бібліотеки університету» (вип.

3). Важливе місце серед публікацій щорічника посідають матеріали при видатних бібліографів, книгознавців, заслуги яких часто не були визнані за життя. Це, зокрема, статті про Федора Максименка (В.Потайчук, М.Бутрин), Теодора Мивотина (О.Гущина) та ін. Про досягнення в галузі бібліотекознавства та бібліографії за кордоном йдеться в матеріалі «Доктор Андрій Кравчук та його роботи з української бібліографії», «Американська бібліотечна асоціація та її програмні документи» В.Кутяка тощо.

Випуски рекомендуються до друку Бібліотечною радою НБ ЛДУ. Рецензент - проф. М.Крижун.

На жаль, малий тираж (100 екземплярів) робить це видання недоступним більшості його потенційних читачів, але редакція прагне до утвердження збірника як органу колективного усвідомлення набутого досвіду й перспектив роботи бібліотек, піднесення статусу й престижу бібліотекарів.

© Матяш Ірина Борисівна, Київ, 1996